

Redakcijas padome

Juris Savickis	padomes priekšsēdētājs, SIA "ITERA Latvija" prezidents
Namejs Zeltiņš	padomes priekšsēdētāja vietnieks zinātniskajos jautājumos, <i>Dr.habil.sc.ing.</i> , profesors
Āris Žīgurs	<i>Dr.sc.ing.</i> , AS "Latvenergo" valdes priekšsēdētājs
Kārlis Briņķis	<i>Dr.sc.ing.</i> , LEEA izpilddirektors
Egils Dzelzītis	<i>Dr.habil.sc.ing.</i> , profesors
Leonīds Ribickis	akadēmiķis, RTU rektors
Jānis Stradiņš	akadēmiķis
Ojārs Spārītis	akadēmiķis, Latvijas ZA prezidents
Ilmārs Stuklis	AS "Latvenergo" eksperts
Gatis Junghāns	<i>Dr.sc.ing.</i> , AS "Augstsprieguma tīkls" valdes loceklis
Tarmo Somere	Igaunijas ZA prezidents
Ludvigs M. Bednarcs	<i>Dr.sc.ing.</i> (ASV)
Jeržijs S. Mihna	prof., <i>Dr.habil.ing.</i> , <i>Dr.h.c.</i> LZA (Vācija)
Jurijs Tabunščikovs	akadēmiķis (Krievija)
Jurģis Vilems	akadēmiķis (Lietuva)

Redakcija

Redaktore:	Andžela Šuvajeva
Zinātniskais redaktors:	Kārlis Briņķis
Datorgrafīke:	Klāra Grundšteine

Redakcijas adrese:
Dzirciema iela 121, Rīga, LV-1055
Mob.tālr. 29446806
E-mail: e.p@ml.lv
www.enerģijaunpasaule.lv

Izdevējs

SIA Enerģija un Pasaule
Reģistrācijas nr. 40003614953
Valdes priekšsēdētāja:

Edīte Kalniņa

Par rakstos pausto faktu un datu pareizību atbild rakstu autori.
Autortiesības uz publicētajiem rakstiem pieder E&P redakcijai.
Pārpublicēšana tikai ar rakstisku E&P redakcijas piekrišanu.
Iznāk reizi divos mēnešos.
Iespiests SIA IBC Print Baltic

Sadarbībā ar:

Saturs

Pasaules zinātniekiem – par Latviju	6
Energoefektivitāte: pienākuma izpilde, iespēja taupīt vai racionāla pieeja?	8
Stratēģiski svarīgo elektropārvades projektu nozīme ceļā uz sinhronizāciju ar Eiropu	14
Enerģijas akumulācija enerģētikas sistēmas nākotnei	16
Par izmaiņām būvspeciālistu sertificēšanā	20
Tirdzniecības centrs kā elektroenerģijas ražotne	23
Eiropas Savienības un Krievijas Federācijas attiecību enerģētikas dimensija	26
Par AS "Gasco" sadales pakalpojumu jauno tarifu projektu	32
AS "Conexus Baltic Grid" Dispečeru daļas vadītājs Aivars Broks: par gāzapgādes konjunktūras maiņu, dispečeru ikdienas darbu un jaunajiem izaicinājumiem	36
IPGK ģeoloģiskās struktūras īpatnības, ekspluatācijas monitoringa un drošības aspekti	44
Enerģētikas latviešu terminoloģija pēdējos 100 gados	50
Rūpes par likteņupi	58
AS "Latvenergo" vides projekti Daugavas baseina upēs	60
Rīgas dinamisko eksperimenta tālā un skanīgā atbalss	64
Stīvens Hokings: Kāpēc mums jādodas kosmosā?	68
Darbs un kapitāls Karlam Marksam – 200	72
Māksla ne mūžībai	78
Pasaules enerģētika 2017. gadā	82

Vāka foto: Dreamstime

Enerģijas akumulācija enerģētikas sistēmas nākotnei

Enerģijas akumulāciju uzskata par pamata tehnoloģiju, kas ļaus sasniegt dekarbonizācijas mērķi un sekmēt atjaunojamo energoresursu izmantošanu. Spēcīgai akumulācijas nozarei ir lielas izredzes nodrošināt enerģētikas sistēmas un tautsaimniecības ilgtspējīgu attīstību nākotnē. Šī gada martā Vācijas pilsētā Diseldorfā septīto reizi notika Eiropā vadošā specializētā enerģijas akumulācijas tehnoloģiju izstāde, kā arī konference ENERGY STORAGE EUROPE 2018.

Par gāzapgādes konjunktūras maiņu, dispečeru ikdienas darbu un jaunajiem izaicinājumiem

No tehnisko dienestu ikdienas darba un to vadošo speciālistu analītiskā potenciāla ir atkarīgs, cik drošas un uzticamas būs dabasgāzes piegādes lietotājiem. Kā viens no svarīgākajiem šo dienestu vidū jāmin AS "Conexus Baltic Grid" Dispečeru daļa, kuras uzdevums ir pārraudzīt dabasgāzes fiziskās plūsmas no sistēmas ieejas punkta līdz lietotājiem, pārzināt un uzraudzīt dabasgāzes ceļus, skatīt visus resursu piegādē iesaistītos tehnoloģiskos procesus vienotā veselumā.

Enerģētikas latviešu terminoloģija pēdējos 100 gados

Balstoties uz literatūras avotiem un autoru personīgo pieredzi, rakstā aplūkota enerģētikas latviešu terminoloģijas attīstība pēdējos 100 gados – gan brīvvalsts, gan dažādo okupāciju apstākļos, kā arī pieminēti tie enerģētikas un valodniecības nozaru speciālisti, kuri lielu savas dzīves daļu veltījuši šīs terminoloģijas veidošanai un kopšanai. Ieskicētas arī enerģētikas terminoloģijas esošās problēmas un to risināšanas ceļi.

Rīgas dinamo eksperimenta tālā un skanīgā atbalss

Priekšstati par Zemes magnētisko lauku kā elektromagnētiskās indukcijas parādību (ģeodinamo) radās 20. gadsimta otrajā pusē, kad bija noteikta zemeslodes iekšējā uzbūve un attīstīta magnetohidrodinamika (MHD). Šo procesu izpētē ievērojama loma bija Latvijas fiziķiem, LZA Fizikas institūta MHD nodaļas līdzstrādniekiem. Tikai 90. gadu beigās aprakstīto MHD pašierosmi izdevās novērot eksperimentāli. Pirmo reizi, 1999. gada 11. novembrī, šāds eksperiments tika veikts LU Fizikas institūtā. Šis sniegums guva starptautisku atzinību kā Rīgas dinamo eksperiments.

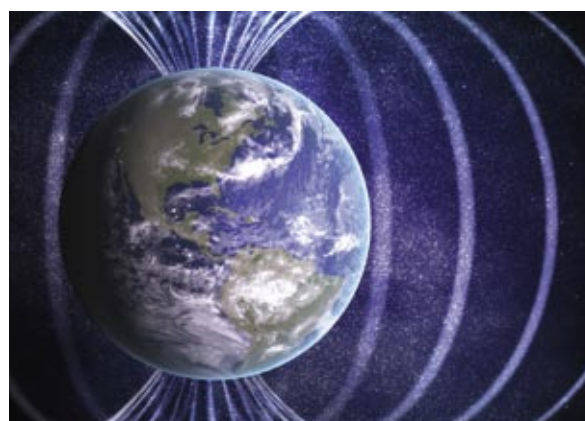
16. lpp.

36. lpp.

50. lpp.

64. lpp.